



KYSTDIREKTORATET

FYRAVDELINGEN

Tannlege Per Ulla
Keiser Wilhelmsgt. 34
6000 ÅLESUND

Postadresse: Postboks 8158,
Oslo-dep., Oslo 1
Kontoradresse: Dronningensgt. 6
Telefon: (02) 11 40 90
Telegramadr.: Kystdirektoratet, Oslo
Teleks: 16690 kdr n

Skriv bare om en sak i ett brev.

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Date

BB/EP

18.12.75.

ULLAHAMMEREN FYR.

1. Følgende opplysninger står i "Fyrlista" for år 1891-93:

Fyrets navn og beliggenhet: ULLAHAMMEREN. På nordsiden av Haramsøen.

Bredde og lengde: 62 40 30.6 12 25.
Lysets beskaffenhet: Fast. 2 røde sektorer, 1 hvit sektor.
Orden: 6te (Betyr nest laveste lysstyrke).
Lysvidde: 6 kvartmil.
Lysets hd over havflaten: 14.2 m.
Bygningens hd. over grunnen: 5.1 m.
Bygningens form, farge etc.: Gult trehus.
Brenningstid: fra 25. jan. til 8. april.
Når opprettet: 1882.
Bemerkning: Fiskefyr.
Det går videre fram av senere fyrlister at Ullahammeren ble nedlagt i 1915.

2. Opplysningene i fyrlisten er selvfølgelig myntet på å gi de seilende adkvate detaljer. For den videre forskning er antakelig de 3 sist nevnte opplysninger av størst interesse.
Som det framgår er dette ett av flere såkalte fiskefyr. Det hadde en brenningstid beregnet kun for den tid fisket pågikk.
3. I listen over lønninger i Stortingsdokumentene for 1881-82 kan jeg ikke finne at Ullahammer fyr er nevnt verken i forslag om nybygninger eller i driftsomkostninger i form av lønn til fyrvokter. Derimot finner jeg i dokument for budsjetterminen 1. juli 1883 - 30. juni 1884 under "Lønninger ved Fyrvæsenet" oppført Ullahammeren fyr: 1 Fyrvogter kr. 150,-. Jeg kan ikke gi noen forklaring på dette, da jeg ellers i disse dokumenter ikke finner Ullahammer nevnt. Dersom fyret var bygget for midler på Statens budsjett ville det sikkert ha vært omtalt i Fyrdirektørens (Departementets) innstilling og den videre behandling.

4. Av dette har jeg trukket den slutning at de fyr som betegnes som fiskefyr er opprettet og delvis drevet som private fyr med godkjennelse fra Fyrdirektøren.

Denne slutning er bestyrket av en omtale av Rosholmen fyr som øyensynlig ble foreslått omgjort fra et "fiskefyr" til et vanlig fyr ved en bevilgning over statsbudsjettet.

Rosholmen ble overtatt av Staten i 1883, nedlagt som bemannet fyr i 1908 og omgjort til fyrlyampe. Den står der fremdeles.

- Jeg vedlegger fotostatkopier av 2 forskjellige budsjett-dokumenter hvor Rosholmen omtales.

5. Hvis min antakelse er riktig m.h.t. at fiskefyr var private og etablert og drevet av den lokale fiskerbefolkning er det sannsynlig at det er lite opplysninger å finne i Direktoratet.

I boken "Norges Fyrvesen" av C.F. Rode nevnes intet om disse fiskefyr. Jeg vil anbefale at man søker kilder på lokalt hold.

Jeg har som nevnt bare gått løselig igjennom noen Stortingsdokumenter som behandler Fyrvesenets budsjetter i årene 1881, 1882 og 1883. Generelt sett er dette meget godt og pålitelig kildemateriale. Det er mulig at en mere systematisk undersøkelse av Stortingsdokumentene før og etter disse årstall vil kunne gi resultater. Det er imidlertid et mere tidkrevende arbeid som vi dessverre ikke kan påta oss.

Utenom de 2 ovennevnte fyr er det 2 til med benevnelse fiskefyr, nemlig Hellevik og Fjørtoftneset. De står oppført i vår nåværende fyrliste som private henholdsvis fra 1880 til 1883 og fra 1883 til 1885 da de ble overtatt av Staten.

B. Bjørkhaug